

ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКІ НАУКОВІ СТУДІЇ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**VIII Всеукраїнська
конференція здобувачів вищої освіти і молодих
учених**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»

*Кафедра філософських і соціологічних студій та
соціокультурних практик*

Співорганізатори:

Південно-Українське відділення
Соціологічної асоціації України
Національний університет «Одеська політехніка»
Національний університет «Чернігівська політехніка»
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»
Міжнародний університет

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**VIII Всеукраїнська конференція здобувачів
вищої освіти і молодих учених
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКІ
НАУКОВІ СТУДІЇ»
(17-19 листопада 2025 року)**

Одеса, 2025

УДК 001.895:005.8(082)
ББК 60я431

*Рекомендовано до друку Вченою радою Університету Ушинського
протокол № 7 від 09 грудня 2025 року*

Південноукраїнські наукові студії: збірник матеріалів VIII Всеукраїнської конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених (Одеса, 17–19 листопада 2025 р.) / ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», кафедра філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик; Південно-Українське відділення Соціологічної асоціації України, Нац. ун-т «Одеська політехніка», Нац. ун-т «Чернігівська політехніка», НТУ «Дніпровська політехніка», Міжнародний університет; відп. ред. та укладач: Петінова О. Б. Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2025. 336 с.

Рецензенти:

кандидатка філософських наук, доцентка, доцентка кафедри філософії, історії та політології
Національного університету «Одеська політехніка» *Наталія РИБКА*

кандидатка політичних наук, доцентка, доцентка кафедри мистецтвознавства та загальногуманітарних дисциплін Міжнародного університету *Юлія МЕЛЬНИК*

У Збірнику матеріалів VIII Всеукраїнської конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Південноукраїнські наукові студії» представлено напрацювання учасників із різних регіонів України, об'єднаних спільною метою – осмислення сучасних наукових викликів та пошук інноваційних рішень у міждисциплінарному просторі. Конференція організована Державним закладом «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» за участю кафедри філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик, у співпраці з Південно-Українським відділенням Соціологічної асоціації України та провідними університетами країни – ЗВО-партнерами.

Матеріали збірника охоплюють широке коло тем, що відповідають актуальним потребам сучасного суспільства й науки. Серед них: трансформації українського соціуму, культурні та історичні процеси в контексті суспільно-політичних змін, філологічні студії в умовах цифровізації, розвиток креативних індустрій, філософія бізнесу та етичні виміри інновацій, екологічна філософія й концепції сталого розвитку, сучасні підходи до філософії здоров'я, інновації в освіті, проблеми політики та суспільного розвитку, а також виклики, пов'язані з критичним мисленням і логічною культурою XXI століття.

Збірник відображає високий рівень наукових досліджень молодих учених, сприяє розвитку міжвузівської наукової співпраці та формує простір для конструктивного діалогу між представниками різних освітніх і наукових галузей. Матеріали конференції можуть бути корисними для дослідників, викладачів, здобувачів освіти, а також фахівців, що працюють у сфері соціальних, гуманітарних та освітніх наук.

Матеріали подано в авторській редакції. За зміст та достовірність наведених фактів, цитат і даних відповідальність несуть автори.

© ДЗ «ПНПУ імені К. Д. Ушинського», 2025

© Авторів матеріалів, 2025

Самсоннікова Олександра ЛЮДИНА, ІНДИВІД, ІНДИВІДУАЛЬНІСТЬ, ОСОБИСТІСТЬ.....	154
Онофрейчук Діана ЧИ МАЄ ІСТОРІЯ СЕНС?	155

***СЕКЦІЯ № 3. ФІЛОЛОГІЯ В ЕПОХУ ЦИФРОВИХ
ТРАНСФОРМАЦІЙ: МОВА, ЛІТЕРАТУРА, КОМУНІКАЦІЇ***

Афанасьєв Олександр НАРАТИВНЕ БАЧЕННЯ РЕАЛЬНОСТІ.....	158
Кулешір Марія НІКОЛИ НЕ ПІЗНО: МОТИВАЦІЙНИЙ ДИСКУРС У ПОВІСТІ Г.ПРАЙОР «ТУДИ, ДЕ ПІНГВІНИ».....	161
Фернос Юлія СОІЛ ЯК ІННОВАЦІЙНА МОДЕЛЬ ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ У ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ОСВІТИ.....	164
Федорова Вероніка ЕФЕКТИВНІСТЬ МОБІЛЬНИХ ДОДАТКІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ.....	167
Образцова Софія ФУНКЦІЙНИЙ АСПЕКТ ПОЛІТИЧНОЇ КОМУНІКАЦІЇ.....	170
Маргарид Дарина ПУБЛІЧНЕ МОВЛЕННЯ ЯК ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЖУРНАЛІСТА.....	173
Калініна Аліса МОВЛЕННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПСИХОЛОГІЧНОГО ВПЛИВУ В УМОВАХ СУЧАСНОГО ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА.....	175

української спільноти та *агітаційні*, більшість з яких закликала до термінової реакції.

Політичне мовлення являє собою досить ефективний інструмент, який не лише забезпечує вироблення й творення політичної інформації, але й виступає творцем політичних смислів, могутнім ідеологічним чинником. Особливо яскраво його роль проявляється під час передвиборчих кампаній. Надзвичайно ефективними тут виявляються притаманні йому елементи гри, спорту та словесної війни. Як зазначає Л. П. Нагорна, специфіка політичного мовлення в його варіативності – воно має бути достатньо доступним та зрозумілим широкому загалу і водночас – бути ускладненим [3, с. 73]. Політичні потреби часто зумовлюють «езопівську» манеру висловлювання, розраховану на читання «між рядками».

Отже, головною метою політика у комунікативному акті є вплив на одержувача інформації з метою привернення його на свій бік, нав'язування своїх політичних поглядів та переконань.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Баранов А. Н., Казаневич Е. Г. Парламентські дебати: традиції і новації. Київ, 1991. 64 с.
2. Волков О. Г. Прагматика політичного тексту : автореф. дис. канд. філософ. наук : спец. 09.00.03. Сімферополь, 2002. 19 с.
3. Нагорна Л. П. Політична мова і мовна політика: діапазон можливостей політичної лінгвістики. Київ: Світогляд, 2005. 315 с.
4. Петренко В. В. Особливості визначення політичної мови [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.politik.org.ua/vid/magcontent.php3?m=1&n=69&c=1588>.
5. Серажим К. С. Дискурс як соціолінгвальне явище: методологія, архітектоніка, варіативність. Київ: Київський національний університет, 2002. 392 с.
6. Шейгал Е. И. Семіотика політичного дискурсу. Київ: 2004. 326 с.

МАРГАРИД ДАРИНА

здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності С7
«Журналістика», факультет іноземних мов, медіа та психології

Міжнародний університет, м. Одеса, Україна

Науковий керівник: **ПЕТІНОВА ОКСАНА**, докторка філософських наук,
професорка кафедри філософських і соціологічних студій та соціокультурних
практик

*Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського», м. Одеса, Україна*

ПУБЛІЧНЕ МОВЛЕННЯ ЯК ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЖУРНАЛІСТА

Публічне мовлення є ключовою компетентністю журналіста у сучасному медіапросторі. Актуальність дослідження зумовлена необхідністю протистояти інформаційному перенасиченню та фейкам, а також вимогою адаптації журналіста до нових цифрових форматів. Ефективний публічний виступ – це не просто передача фактів, а процес формування громадської думки та впливу на свідомість [1]. Метою роботи є дослідження ролі публічного мовлення у професійній компетентності журналіста, визначення його структури, функцій та особливостей удосконалення. Дослідження ґрунтується на комплексному підході, що поєднує положення класичної риторики, журналістикознавства та психології комунікації. Застосовуються методи аналізу та системного підходу для розгляду мовлення як цілісної професійної системи.

Сучасна академічна думка глибоко вивчає цю проблему. Дослідження охоплюють як основи мовної культури та риторики, так і спеціалізовані аспекти для журналістики та адаптацію до сучасних медіавикликів (медіариторика), що підтверджує динамічний розвиток проблеми. Публічне мовлення – це форма усного спілкування, спрямована на інформування та переконання широкої аудиторії [4]. Для журналіста воно є інструментом професійного самовираження, що охоплює репортажі, інтерв'ю, ведення ефіру та публічні виступи. Головна роль журналіста – бути посередником між фактами та громадськістю. Мовлення реалізує низку ключових функцій: інформаційну, комунікативну, переконувальну та естетичну [5].

Якість публічного мовлення залежить від мовної культури журналіста, яка є показником його освіченості. Журналіст повинен володіти багатим словниковим запасом, точними мовними засобами та чіткою дикцією. Успішний публічний виступ також вимагає врахування психології аудиторії. Це включає: орієнтацію на інтереси слухачів, підтримку уваги (ритм, темп, паузи) та вміння долати страх сцени [6]. Публічне мовлення вимагає ретельної підготовки, що включає добір актуальної теми, збір і перевірку фактів, створення логічної структури та репетицію. Для посилення ефекту використовуються засоби виразності: інтонація, темп, тембр голосу, а також риторичні запитання, метафори, міміка та жести [5].

Етичні принципи – ключова складова публічного мовлення. Справжня сила слова полягає у чесності та відповідальності. Журналіст зобов'язаний дотримуватись правди й об'єктивності, уникати дискримінаційних висловів та не поширювати фейків. Це забезпечує довіру аудиторії [7]. Публічна компетентність журналіста формується шляхом інтеграції кількох складових: риторичної, мовної, комунікативної та етичної. В умовах нових медіа

(Інтернет, подкасти), журналіст має адаптувати своє мовлення до коротких, динамічних та інтерактивних форматів. Він повинен володіти технікою відео- та аудіозапису і підтримувати зворотний зв'язок з аудиторією [3].

Публічне мовлення є фундаментальним елементом професійної діяльності журналіста, який поєднує культуру слова, етику, психологію та техніку комунікації. Уміння виступати публічно робить журналіста впливовим і здатним ефективно формувати громадську думку. Розвиток цієї компетентності вимагає постійної практики та високої відповідальності перед суспільством.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Принципи формування громадської думки та впливу медіа.
2. Методологія наукових досліджень у соціальних комунікаціях. *Електронний ресурс*. URL: <https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi77/0057070.pdf>
3. Сучасна медіариторика: виклики цифрової епохи. *Електронний ресурс*. URL: https://svitlit.ippo.kubg.edu.ua/?page_id=1119
4. Основи риторики та мовної культури. *Електронний ресурс*. URL: <https://osvita.ua/vnz/reports/rhetoric/30496/>
5. Функції публічного мовлення в журналістиці. *Електронний ресурс*. URL: https://journ.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/Posibnyk_pdf.pdf
6. Психологія публічних виступів та комунікації. *Електронний ресурс*. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2019/12/53.pdf>
7. Кодекси професійної етики журналіста. *Електронний ресурс*. URL: <https://nuju.org.ua/kodeks-profesijnoyi-etyky-zhurnalista-novyuy-tekst/>

КАЛІНІНА АЛІСА

здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
спеціальність С4 «Психологія»,
факультет іноземних мов, медіа та психології

Міжнародний університет, м. Одеса, Україна

Науковий керівник: **ПЕТІНОВА ОКСАНА**, докторка філософських наук,
професорка кафедри філософських і соціологічних студій та соціокультурних
практик

*Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського», м. Одеса, Україна*

МОВЛЕННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПСИХОЛОГІЧНОГО ВПЛИВУ В УМОВАХ СУЧАСНОГО ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА

У сучасному інформаційному суспільстві мовлення відіграє винятково важливу роль у процесах пізнання, соціальної взаємодії та впливу на

Наукове видання

Південноукраїнські наукові студії: збірник матеріалів VIII Всеукраїнської конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених (Одеса, 17–19 листопада 2025 р.) / ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», кафедра філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик; Південно-Українське відділення Соціологічної асоціації України, Нац. ун-т «Одеська політехніка», Нац. ун-т «Чернігівська політехніка», НТУ «Дніпровська політехніка», Міжнародний університет; відп. ред. та укладач: Петінова О. Б. Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2025. 336 с.